

УДК 330.1

DOI: 10.31732/2663-2209-2025-80-91-99

Дата надходження: 06.11.2025

Дата прийняття до друку: 10.12.2025

Дата публікації: 30.12.2025

Ця робота ліцензується відповідно до [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ОЦІНЮВАЧІВ МАЙНА ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ВАРТОСТІ ОБ'ЄКТІВ ДОХІДНИМ МЕТОДОМ

Vita Andrieieva¹, Anton Byhorskyi², Vladislav Bodash³

¹Канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки та фінансів, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна, e-mail: AndrieievaVA@krok.edu.ua, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6357-3063>

²Аспірант кафедри економіки та фінансів, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна, e-mail: ByhorskyiAV@krok.edu.ua ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-5374-4277>

³Аспірант кафедри економіки та фінансів, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна, e-mail: BodashVO@krok.edu.ua, ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-4348-4745>

INTEGRITY IN PROFESSIONAL ACTIVITIES OF PROPERTY APPRAISERS WHEN DETERMINING THE VALUE OF OBJECTS BY THE INCOME METHOD

Vita Andrieieva¹, Anton Byhorskyi², Vladislav Bodash³

¹Ph.D. in Economics, Associate Professor Associate Professor of Economics and Finances Department, «KROK» University, Kyiv, Ukraine, e-mail: AndrieievaVA@krok.edu.ua, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6357-3063>

²Post-graduated student, «KROK» University, Kyiv, Ukraine, e-mail: ByhorskyiAV@krok.edu.ua ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-5374-4277>

³Post-graduated student, «KROK» University, Kyiv, Ukraine, e-mail: BodashVO@krok.edu.ua ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-4348-4745>

Анотація. У статті проведено пошуки визначення поняття «добросесність в сфері оцінки майна» в іноземних та українських економічних словниках. У зв'язку з цим, встановлено актуальність дослідження та визначено принципи добросесності в сфері оцінки майна в Україні в умовах економіки військового стану. Відображено погляд українських вчених, щодо рівних умов суб'єктів вільного ринку в правовому розумінні. Обґрунтовано, що будь-яка угода може бути здійснена лише при наявності згоди обох (юридично рівних між собою) сторін про вартість об'єкта угоди. Таким чином, питання добросесності щодо визначення ринкової вартості майна та написання звіту про вартість майна, що пропонується на вільному ринку, набуває актуальності як для потенційних продавців, так і для потенційних покупців. В цих умовах виникає нагальна потреба в добросесних послугах професійного оцінювача. Адже існують оцінювачі, які погоджуються за винагороду сприяти некоректному визначенню ринкової вартості майна, що також обґрунтовує вибір даного напрямку дослідження. Особливу увагу приділено аналізу методів оцінки та дохідного підходу зокрема як ключового інструменту процесу оцінки рухомого та нерухомого майна. Запропоновано удосконалення методичного підходу до оцінки майна, пов'язаного із розрахунком від доходу оренди на умовному прикладі. Обґрунтовано, що в процесі розрахунку ринкової вартості майна може існувати конфлікт при визначенні порогових значень об'єкту. Оцінювач має визначити вартість майна згідно існуючих методик та вимог, не зважаючи на побажання продавця та покупця. Дохідний підхід, зокрема, передбачає оцінку вартості, виходячи з можливостей об'єкту приносити дохід. При цьому, оцінювач повинен добросесно прогнозувати коректні майбутні доходи щодо розрахунків капіталізації та дисконтування грошових потоків навіть в умовах ситуації ризику (військового стану). У висновках підкреслюється, що правильно вибраний підхід щодо визначення ринкової вартості нерухомого та рухомого майна дозволяє коректно визначити справедливую вартість. Важливо, при цьому, вдало обґрунтувати вибір методу оцінки згідно існуючих стандартів оцінки та загальноприйнятих методик.

Ключові слова: добросесність, добросесність в оцінці майна, оцінка майна, вартість майна, міжнародні стандарти оцінки майна, підходи щодо оцінки майна, дохідний підхід в оцінці майна.

Формул: 4; рис.: 1, табл.: 3, бібл.: 8

Abstract. The article searches for the definition of the concept of "integrity in the field of property valuation" in foreign and Ukrainian economic dictionaries. In this regard, the relevance of the study is established and the principles of integrity in the field of property valuation in Ukraine in the conditions of the martial law economy are defined. The

view of Ukrainian scientists regarding equal conditions for free market entities in the legal sense is reflected. It is substantiated that any agreement can be made only if there is an agreement between both (legally equal) parties on the value of the object of the agreement. Thus, the issue of integrity in determining the market value of property and writing a report on the value of property offered on the free market becomes relevant for both potential sellers and potential buyers. In these conditions, there is an urgent need for the honest services of a professional appraiser. After all, there are appraisers who agree to contribute to the incorrect determination of the market value of property for a fee, which also justifies the choice of this direction of research. Particular attention is paid to the analysis of valuation methods and the income approach in particular as a key tool in the process of valuing movable and immovable property. An improvement of the methodological approach to property valuation related to the calculation of rental income on a conditional example is proposed. It is substantiated that when determining the market value of property, there may be a conflict in determining the threshold values of the object. The appraiser must determine the value of the property according to existing methods and requirements, regardless of the wishes of the seller and buyer. The income approach, in particular, involves assessing the value based on the ability of the object to generate income. At the same time, the appraiser must honestly predict correct future income in terms of capitalization calculations and discounting cash flows even in a risk situation (martial law). The conclusions emphasize that a correctly chosen approach to determining the market value of immovable and movable property allows for the correct determination of fair value. It is important, at the same time, to successfully justify the choice of the valuation method in accordance with existing valuation standards and generally accepted methodologies.

Keywords: integrity, integrity in property valuation, property valuation, property value, international property valuation standards, approaches to property valuation, income approach to property valuation.

Formulas: 4; **fig.:** 1, **tab.:** 3, **bibl.:** 8

Постановка проблеми. В сучасних умовах ринкової економіки професійна оцінка майна є важливою складовою фінансових, інвестиційних і управлінських процесів. Від достовірності результатів оцінювання залежить ефективність рішень підприємств, державних установ і приватних осіб. Саме тому підготовка майбутніх оцінювачів потребує не лише ґрунтовних знань і навичок, але й високого рівня доброчесності.

Неможливість або недоцільність застосування певного методичного підходу, пов'язана з повною відсутністю чи недостовірністю необхідних для цього вихідних даних про об'єкт оцінки та іншої інформації, окремо обґрунтовується у звіті про оцінку майна. Національними стандартами можуть передбачатися також інші випадки обмежень щодо застосування певних методичних підходів для визначення ринкової вартості та неринкових видів вартості об'єктів оцінки (Національний стандарт №1 "Загальні засади оцінки майна та майнових прав", 2003).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Огляд останніх публікацій про актуальність оцінки майна вказує на їх важливу роль в сучасних умовах. Безперечно, особливу увагу мають ті дослідження, які здійснюються в умовах військового стану (Андрєєва, В., & Гофман,

М., 2024). Важливо, щоб вони сприяли підвищенню рівня доброчесності оцінювачів при проведенні оцінки майна.

Численні наукові публікації підкреслюють, що формалізований підхід до оцінки ринкової вартості майна потребує коректного впровадження для отримання більш доведених результатів, ніж отриманих на основі неформалізованого підходу (Стець, Л. В., 2024).

Актуальність дотримання принципів доброчесності при складанні звітів з оцінки майна та проведенні рецензування також пов'язана з військовим станом, зокрема оцінкою заподіяної шкоди в результаті військової агресії російської федерації (Писарева, Е. А., & Клапоушак, Д. С. 2022).

Непорозуміння при недоброчесному складанні звітів можуть виникнути в часовому лазі. Протягом певного часу, коли з пам'яті стираються не тільки деталі, а й взагалі спогади про той чи інший об'єкт оцінки, єдиним джерелом відповідей залишається звіт. Слід розуміти, якщо звіт не має очевидних «порушень» та принаймні виглядає як такий, що відповідає нормативно-правовій базі з оцінки майна, для формування реальної загрози опоненту потрібно прикласти відповідних зусиль (Чашин Ю., 2024).

Формулювання мети та методів дослідження. Метою статті є визначення принципів доброчесності в сфері оцінки

майна та висвітлення застосування дохідного методу за умов достатньої уяви економічної природи та математичного змісту ставки дисконту.

Дослідження здійснено на основі методів аналізу та синтезу, які дали змогу глибше осмислити сутність принципів доброчесності в оцінці майна.

Значну увагу приділено логічному та порівняльному аналізу - для зіставлення математичних елементів у межах дохідного підходу, а також для виявлення їх спільних і відмінних функцій.

Для формулювання загальних висновків на основі аналізу конкретного прикладу практичного застосування дохідного підходу використовувався індуктивно-дедуктивний підхід.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах військового стану особливої актуальності набувають питання доброчесного визначення вартості нерухомого та рухомого майна та майнових прав. На даний процес сьогодні впливають умови економічної невизначеності та ризики, пов'язані з військовим станом. Процедури оцінки майна встановлюються нормативно-правовими актами з оцінки майна. У випадках проведення незалежної оцінки майна складається звіт про оцінку майна. У випадках самостійного проведення оцінки майна органом державної влади або органом місцевого самоврядування складається акт оцінки майна (Закон України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні”, № 2658-ІІІ. 2001).

В умовах військового стану спостерігається постійне зростання потреби у професійному оцінюванні майна, а разом з тим, впроваджуються норми, які регулюють правові засади здійснення оцінки різних об'єктів власності та професійної оціночної діяльності.

На нашу думку, доброчесність в сфері оцінки майна - це система етичних принципів і професійних норм, що регулюють поведінку практикуючих фахівців у процесі навчання, дослідження та виконання оцінювальних робіт. Її дотримання гарантує неупередженість, об'єктивність і правдивість результатів оцінки в умовах військового стану, що є запорукою довіри до професії оцінювача.

Якщо оцінка майна проводиться недобросовісно (вартість об'єкту завищується або занижується) результати оцінки майна визнаються недійсними та підлягають обов'язковому скасуванню в судовому порядку.

Практична діяльність оцінювачів повинна здійснюватись з урахування стандартів оцінки. Національний стандарт N 1 є обов'язковим для застосування під час проведення оцінки майна та майнових прав (далі - майно) суб'єктами оціночної діяльності, а також особами, які відповідно до законодавства здійснюють рецензування звітів про оцінку майна (Національний стандарт №1 “Загальні засади оцінки майна та майнових прав”. №1440-2203. 2003).

Оцінка проводиться із застосуванням бази (основи) для проведення розрахунків. Вона відповідає ринковій вартості. Вибір бази оцінки передуює укладанню договору на проведення оцінки майна. Якщо у нормативно-правових актах з оцінки майна, договорі на проведення оцінки майна або ухвалі суду не зазначається вид вартості, який повинен бути визначений у результаті оцінки, будемо визначати ринкову (справедливу) вартість.

Вважаємо за доцільне угрупувати основні принципи доброчесності в оцінці майна, які набувають особливої актуальності в умовах військового стану (рис. 1).

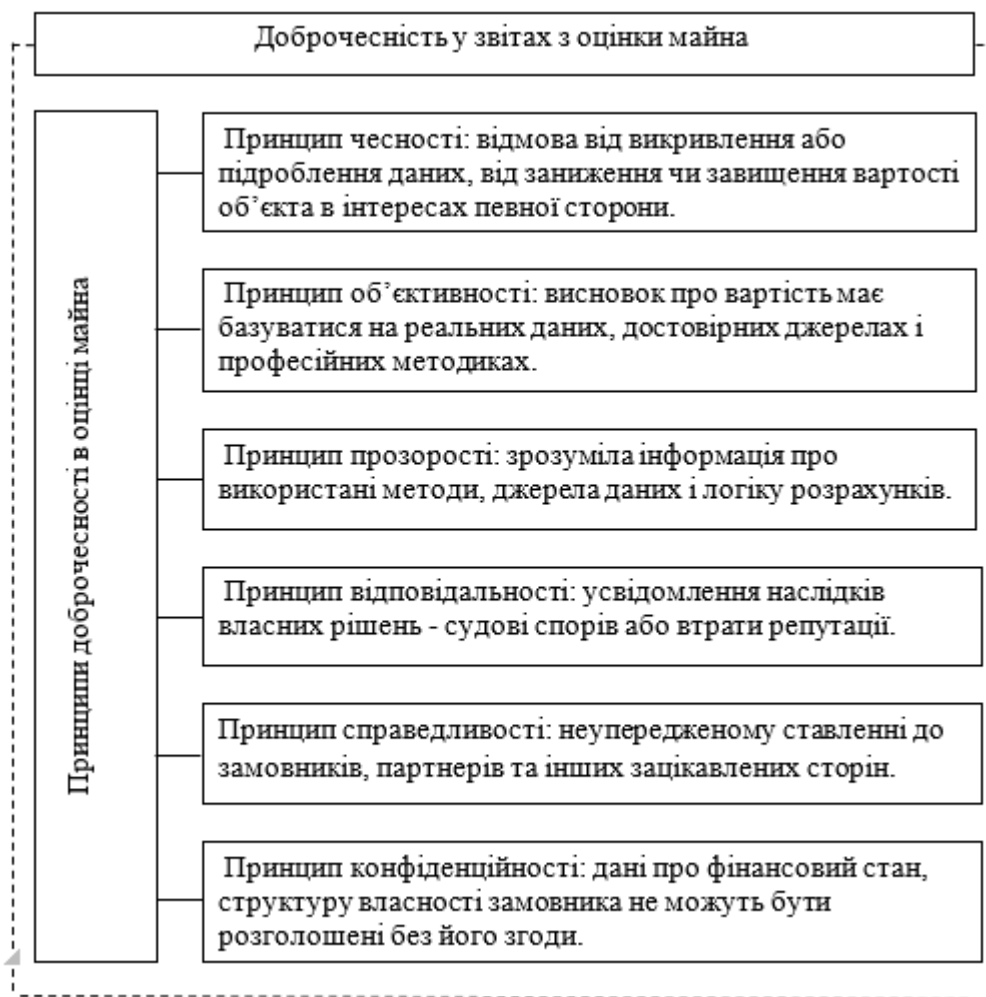

Рис. 1 Принципи доброчесності в оцінці майна

Джерело: власна розробка авторів

У разі застосування дохідного підходу валовий дохід, що очікується отримати від найбільш ефективного використання об'єкта оцінки, може розраховуватися виходячи з припущення про надання об'єкта оцінки в оренду або інформації про інше використання подібного нерухомого майна. На підставі цього припущення прогнозування валового доходу здійснюється з урахуванням необхідної інформації щодо ринку подібного нерухомого майна (Національний стандарт №2 “Оцінка нерухомого майна”. №1442. 2004).

Основним методом дохідного підходу є метод дисконтування грошового потоку. Застосування методу дисконтування грошового потоку передбачає такі оціночні процедури

(Національний стандарт №3 “Оцінка нерухомого майна”. №1655. 2006):

- вибір відповідної моделі грошового потоку;
- визначення прогнозного періоду надходжень грошового потоку;
- проведення прогнозування складових чистого грошового потоку та його розрахунку на кожен рік (квартал, місяць) прогнозного періоду;
- обґрунтування складових ставки дисконту та її визначення;
- проведення розрахунку вартості реверсії та його обґрунтування;

У разі застосування дохідного підходу валовий дохід, що очікується отримати від найбільш ефективного використання об'єкта оцінки, може розраховуватися виходячи з припущення

про надання об'єкта оцінки в оренду або інформації про інше використання подібного нерухомого майна. На підставі цього припущення прогнозування валового доходу здійснюється з урахуванням необхідної інформації щодо ринку подібного нерухомого майна (Національний стандарт №2 “Оцінка нерухомого майна”. №1442. 2004):

$$ВД = ПЛ \times РВ \times Р \times k, \quad (1)$$

де ПЛ – площа об'єкта оцінки;
РВ – ринкова вартість оренди за 1 кв.м в місяць;
Р – період функціонування (в більшості випадків – 12 місяців);
k – коефіцієнт заповнюваності приміщень.

Чистий операційний дохід (ЧОД) визначається як різниця між валовим доходом (ВД) та операційними витратами (ОВ) (Національний стандарт №2 “Оцінка нерухомого майна”. №1442. 2004):

$$ЧОД = ВД - ОВ, \quad (2)$$

де ОВ – витрати власника, пов'язані з отримання валового доходу у цінах, що діють на дату оцінки.

Вартість об'єкта визначається наступним чином (Національний стандарт №2 “Оцінка нерухомого майна”. №1442. 2004):

$$В = \frac{ЧОД}{k}, \quad (3)$$

де K – ставка капіталізації.

Визначення ставки капіталізації базується на інформації, яка відображає поведінку інвесторів на ринку нерухомості. Вибір ставки капіталізації є одним з ключових моментів оцінки

Ставка капіталізації характеризує середню ринкову дохідність інвестицій у подібне до оцінюваного нерухоме майно. Для цього здійснюємо розрахунок ставки капіталізації шляхом порівняння розрахункового чистого операційного доходу, який очікується на ринку від здачі в оренду об'єктів, що подібні до оцінюваного, з середньо ринковою скоригованою ціною пропозиції подібних об'єктів продажу з урахуванням середнього ринкового торгу (Національний стандарт №2 “Оцінка нерухомого майна”. №1442. 2004):

$$СК = \frac{ЧОД}{Ц_{сер}}, \quad (4)$$

де ЧОД - чистий операційний дохід;
Ц_{сер} – середнє значення ціни пропозиції.

Для розрахунку ставки капіталізації мають порівнюватись об'єкти оренди та об'єкти продажу, що подібні між собою не тільки технічним станом, а забезпеченістю комунікаціями.

Розрахунок ставки капіталізації нежитлового приміщення за конкретним прикладом наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Розрахунок ставки капіталізації об'єкта нерухомості

№	Показник	Значення показника (за статистичними даними)	Значення показника за вибірковими даними
1	Середня ціна пропозиції 1 кв.м комерційної нерухомості в м. Київ за вересень 2025 р., дол. США/кв.м з ПДВ	2 096	2 435
2	Знижка на торг для об'єктів купівлі-продажу, %	-10%	-10%
3	Середня вартість 1 кв.м. комерційної нерухомості в м. Київ за вересень 2025 р. з урахуванням торгу, дол. США/кв.м з ПДВ	1886	2192
4	Середня ціна оренди 1 кв.м. комерційної нерухомості в м. Київ за вересень 2025 р., дол /кв.м./міс. з ПДВ	17,50	23,26

Продовження Таблиці 1

5	Знижка на торг для об'єктів оренди, %	-5%	-5%
6	Коефіцієнт завантаження	0,92	0,92
7	Коефіцієнт експлуатаційних витрат	0,95	0,95
8	Чистий операційний дохід	174,4	231,8
9	Ставка капіталізації (ЧОД/Вартість)	9,2%	10,6%

Джерело: власна розробка авторів

Таким чином, ставка капіталізації знаходиться на рівні 10,60%, що прийнято для подальших розрахунків, як значення показника за вибілковими даними, приведеними в аналізі ринку.

Для розрахунку очікуваного доходу від здачі оцінюваної нерухомості в оренду маємо наступні дані (табл.2).

Таблиця 2

Розрахунок очікуваного доходу від здачі в оренду комерційної нерухомості

Найменування показника	Значення
Площа приміщення, кв.м.	65,50
Орендна плата (на місяць), доларів США/кв.м.	18,31
Потенційний валовий дохід (на рік), тис.грн.	14 392

Джерело: власна розробка авторів

У розрахунках слід приймати до уваги, що передача в оренду (при наявності достатньої кількості інших пропозицій) може викликати деякі ускладнення: найбільш ймовірним є те, що необхідно буде витратити деякий час на пошук орендаря. Тобто, можна вважати, що певний час нерухомість не буде зайнята орендарем. Отже, для подальших розрахунків приймається що при середньому терміні довгострокової оренди на рівні 36 місяців, пошук орендарів для заповнення всіх площ триватиме близько 6-ти місяців, тобто завантаження площ складе близько 92% ((36-3) міс./36 міс.). Коефіцієнт використання приміщень складає 0,92.

Під поточними операційними витратами в даному випадку ми розуміємо періодичні щорічні витрати на утримання нерухомості, безпосередньо пов'язані з отриманням даного валового доходу.

Поточні операційні витрати складаються з постійних і змінних витрат на майбутній рік. Постійні операційні витрати не залежать від коефіцієнта завантаження площ і включають податки на майно, деякі елементи змінних витрат, що фактично є постійними. Змінні операційні витрати ми розглядаємо як періодичні щорічні витрати, розмір яких залежить від завантаження площ: комунальні та експлуатаційні (електроенергія, опалення, водопровід, каналізація, газ, охорона, пожежна сигналізація, вивіз сміття тощо).

Власник, в даному випадку, несе витрати у вигляді відрахувань на поточний ремонт приміщення, плату за користування земельною ділянкою, прибирання, охорону території, які в даному випадку буде складати не більше 10%. Розрахуємо вартість об'єкта оцінки за методом капіталізації чистого операційного доходу (таблиця 3).

Таблиця 3

Розрахунок вартості за доходним підходом

Найменування показника	Значення
Площа приміщення, кв.м.	65,50
Орендна плата (на місяць), доларів США/кв.м.	18,31
Потенційний валовий дохід (на рік)	14 392
Коефіцієнт потенційних втрат орендної плати	0,92
Дійсний валовий дохід (на рік), доларів США	13 241
Частка операційних витрат, %	5%
Чистий операційний дохід, доларів США	12 579
Ставка капіталізації, частки	0,1060
Вартість об'єкта, доларів США	118 669
Вартість об'єкта, грн. без ПДВ (округ. до 1000 грн.)	4 955 000

Джерело: власна розробка авторів

Отже, вартість об'єкта оцінки, визначена з точки зору дохідного підходу, без ПДВ, становить 4955000 гривень без ПДВ.

Висновки. Дохідний підхід в оцінці майна економічна наука вважає одним із найобґрунтованіших і раціональних, особливо коли йдеться про об'єкти, здатні приносити дохід. Даний підхід визначає вартість майна через очікуваний прибуток, який воно може приносити власнику в майбутньому. Це відповідає базовому принципу інвестування – цінність активу дорівнює теперішній вартості майбутніх доходів.

Методи дохідного підходу (наприклад, дисконтування грошових потоків) враховують вартість грошей у часі, а також ризики недоотримання доходу чи втрати частини прибутку, що дозволяє вдало малювати сценарії майбутнього, але за умови неупередженого (добросовісного) ставлення оцінювача до визначення ринкової вартості майна. При цьому застосування методу дисконтування грошового потоку передбачає такі оціночні процедури (Національний стандарт №3 “Оцінка нерухомого майна”. № 1655. 2006.):

-вибір відповідної моделі грошового потоку;

-визначення прогнозного періоду надходжень грошового потоку;

-проведення прогнозування складових чистого грошового потоку та його розрахунку на кожен рік (квартал, місяць) прогнозного періоду;

-обґрунтування складових ставки дисконту та її визначення;

-проведення розрахунку вартості реверсії та його обґрунтування тощо.

У рамках дохідного підходу було одержано показник, що базується на основі поточної вартості очікуваних доходів від володіння об'єктом нерухомості. Неупередженість оцінювача при проведенні розрахунків є одним із ключових принципів професійної діяльності оцінювача, який має гарантувати об'єктивність, незалежність і достовірність результатів оцінки вартості майна. На нашу думку, добросовісність в даному контексті означає:

-відсутність як матеріальної та і нематеріальної особистої зацікавленості в результатах оцінки;

-застосування загальноприйнятих методик та стандартів;

-побудова висновків щодо вартості майна тільки на основі фактів, перевірених джерел інформації та об'єктивних даних.

Принципи доброчесності в оцінці майна становлять фундамент професійної етики майбутнього оцінювача. Дотримання цих принципів у навчанні й практиці гарантує високу якість оціночного процесу, зміцнює довіру до професії оцінювача та сприяє розвитку доброчесної, конкурентоспроможної фахової спільноти. Доброчесність - це не лише вимога закону чи стандартів, а етичний вибір кожного, хто прагне професійної гідності, репутації та успіху в сучасному суспільстві.

Подальші наукові дослідження у сфері застосування принципу доброчесності при дохідному методі оцінки майна мають значний потенціал розвитку. Зокрема, перспективними є такі напрями:

1. Теоретичне обґрунтування ролі доброчесності у формуванні об'єктивної ринкової вартості. Необхідним є поглиблення теоретико-методологічного підґрунтя, яке визначає, яким чином етичні засади, прозорість і професійна відповідальність оцінювача впливають на достовірність розрахунків майбутніх доходів, ставок капіталізації та дисконтних ставок.

2. Розроблення етичних стандартів у межах дохідного підходу. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на розроблення конкретних індикаторів доброчесності при здійсненні прогнозів доходів, виборі аналогів і джерел

інформації, а також при обґрунтуванні припущень, що застосовуються в розрахунках.

3. Інституційне забезпечення доброчесності в оцінювальній діяльності. Перспективним є аналіз механізмів контролю, сертифікації та професійної етики, які сприятимуть запобіганню конфлікту інтересів, маніпулюванню вхідними даними та завищенню чи заниженню вартості активів.

4. Емпіричні дослідження впливу доброчесності на точність оцінок. Можна розробити методики кількісної оцінки впливу дотримання етичних принципів на результативність оцінки, зокрема через аналіз відхилень між прогнозованими та фактичними доходами об'єктів оцінки.

5. Впровадження принципу доброчесності у цифрові та автоматизовані системи оцінки. З огляду на зростання ролі штучного інтелекту та автоматизованих моделей оцінки, доцільно дослідити, як принцип доброчесності може бути інтегрований у алгоритмічні процедури - через верифікацію джерел даних, прозорість алгоритмів і незалежний аудит результатів.

6. Міжнародний порівняльний аналіз. Перспективним є дослідження практик забезпечення доброчесності при дохідному методі в різних країнах, що дозволить адаптувати найкращі світові стандарти до українського законодавчого та професійного поля.

Література:

1. Загальні засади оцінки майна і майнових прав: Національний стандарт №1: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 р. № 1440. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF.#Text>
2. Андреева, В., & Гофман, М. (2024). ОЦІНКА ЗБИТКІВ ВІД ПОШКОДЖЕННЯ МАЙНА ВНАСЛІДОК ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ. Вчені записки Університету «КРОК», (1(73)), 20–27. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-73-20-27>
3. Стець, Л. В. (2024). ПЕРСПЕКТИВИ МАСОВОЇ ОЦІНКИ НЕРУХОМОСТІ В УКРАЇНІ. Землеустрій і топографічна діяльність в умовах війни та післявоєнного відновлення і зміни клімату (GEOPOINT-2024). URL:

<https://dglb.nubip.edu.ua/items/96247fd5-78bf-4edd-8bb8-585cbb65416a>

4. Писарева, Е. А., & Клапоушак, Д. С. (2022). До питання про відшкодування шкоди, завданої збройною агресією російської федерації проти України. Академічні візії, (13). URL: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7508222>

5. Чашин, Ю. (2024). ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ МАЙНА: СУБ'ЄКТИ ТА ЗАВДАННЯ, ЗАГРОЗИ ВИКОНАВЦЯМ, КЛАСИФІКАЦІЯ НЕДОЛІКІВ ЗВІТІВ З ОЦІНКИ. ВІСНИК ОЦІНКИ, 18. URL: https://uto.com.ua/visnyk-ocinky-2_2024/

6. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України. Редакція від 01.01.2005 р. № 2658-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14#Text>

7. Оцінка нерухомого майна: Національний стандарт №2: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2004 р. № 1442. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1442-2004-%D0%BF#Text>

8. Оцінка цілісних майнових комплексів: Національний стандарт №3: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 29.11.2006 р. № 1655 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1655-2006-%D0%BF#Text>